

Vec C-319/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

15. júl 2020

Vnútroštátny súd:

Bundesgerichtshof

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

28. máj 2020

Žalovaná a navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku „Revision“:

Facebook Ireland Limited

Žalobca a odporca v konaní o opravnom prostriedku „Revision“:

Bundesverband der Verbraucherzentralen und
Verbraucherverbände - Verbraucherzentrale Bundesverband e.V.

Predmet konania vo veci samej

Žaloba o zdržanie sa protiprávneho konania týkajúca sa porušenia ustanovení o ochrane údajov

Predmet a právny základ návrhu

Výklad kapitoly VIII, najmä článku 80 ods. 1 a 2, ako aj článku 84 ods. 1 základného nariadenia o ochrane osobných údajov, článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálna otázka

Bránia ustanovenia kapitoly VIII, a najmä článok 80 ods. 1 a 2, ako aj článok 84 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2016/679 vnútroštátnej právnej úprave, ktorá okrem intervenčných právomocí dozorných orgánov poverených dozorom nad vykonávaním nariadenia a možností právnej ochrany dotknutých osôb, priznáva na jednej strane konkurentom a na druhej strane združeniam, subjektom a komorám oprávneným podľa vnútroštátnych právnych predpisov právo odvolávať sa voči porušiteľovi práv na rozpor s ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2016/679 nezávisle od porušenia konkrétnych práv jednotlivých dotknutých osôb a bez poverenia dotknutej osoby, podaním žaloby na civilné súdy, ktorá sa opiera o zákaz nekalých obchodných praktík alebo porušenie zákona na ochranu spotrebiteľov alebo zákaz používania neúčinných všeobecných obchodných podmienok?

Relevantné ustanovenia práva Únie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), kapitola VIII, najmä článok 80 ods. 1 a 2 a článok 84 ods. 1

Relevantné ustanovenia vnútroštátneho práva

Gesetz über Unterlassungsklagen bei Verbraucherrechts- und anderen Verstößen (zákon o žalobách na zdržanie sa protiprávneho konania v prípade porušení práv spotrebiteľov a iných porušení, skrátene „zákon o žalobách na zdržanie sa konania“ – ďalej len „UkLaG“), § 1 (právo domáhať sa zdržania sa konania a právo na odstúpenie od zmluvy v prípade všeobecných obchodných podmienok), § 2 (nároky vyplývajúce z praktík odporujúcim zákonu o ochrane spotrebiteľov), ods. 2 bod 11, § 3 (oprávnené orgány), § 4 (oprávnené subjekty)

Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (Zákon o nekalej súťaži, ďalej len „UWG“), § 3 (zákaz o nekalých obchodných praktikách), § 3a (porušenie práva), § 8 (zabránenie a zdržanie sa) ods. 1 a 3

Telemediengesetz (zákon o telekomunikačných médiách, ďalej len „TMG“), § 13 (povinnosti poskytovateľa služby)

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Žalobca je Spolkovým združením centrál spolkových krajín na ochranu spotrebiteľa zapísaným v zozname oprávnených subjektov podľa § 4 UKlaG. Žalovaná so sídlom v Írsku prevádzkuje na adrese www.facebook.de internetovú platformu Facebook, ktorá slúži na výmenu osobných údajov a iných údajov. Sesterská spoločnosť žalovanej, Facebook Germany GmbH so sídlom v Nemecku propaguje na jeho území voľný reklamný priestor na internetovej platforme a poskytuje podporu miestnym inzerentom žalovanej. Zmluvným partnerom inzerentov na území Nemecka je žalovaná. Žalovaná taktiež spracúva údaje nemeckých zákazníkov Facebooku. Materská spoločnosť žalovanej a spoločnosti Facebook Germany GmbH má sídlo v Spojených štátoch amerických.
- 2 Na internetovej platforme Facebook sa nachádza takzvané aplikačné centrum, v rámci ktorého žalovaná svojim používateľom sprístupňuje okrem iného aj bezplatné hry tretích poskytovateľov. Pri prihlásení sa do aplikačného centra 26. novembra 2012 sa v rámci tohto priestoru ponúkala hra „The Ville“, pričom po zvolení tlačidla „ihneď hrať“ sa objavili nižšie uvedené informácie:
- 3 Kliknutím na tlačidlo „hrať hru“ vyššie získa táto aplikácia: – *tvoje všeobecné informácie (?)*, – *tvoju emailovú adresu – o tebe*, – *informácie o tvojom statuse*, *táto aplikácia môže v tvojom mene postovať*, *vrátane zverejnenia stavu tvojho skóre a iných informácií*.
- 4 Okrem toho sa na tomto mieste uvádzalo upozornenie: *ak sa rozhodneš pokračovať, súhlasíš so všeobecnými ochrannými podmienkami The Ville a smernicami o ochrane osobných údajov*.
- 5 Všeobecné obchodné podmienky a ustanovenia o ochrane osobných údajov bolo možné načítať prostredníctvom elektronického odkazu (linku). Príslušné upozornenia sa objavili aj pri rôznych iných hrách. V prípade hry „Scrabble“ sa upozornenia končili vetou: *Táto aplikácia je oprávnená uverejňovať v tvojom mene informácie o statuse, fotky a ďalšie informácie*.
- 6 Žalobca má výhrady voči znázorneniu upozornení, ktoré sa objavia pri výbere tlačidla „ihneď hrať“ v aplikačnom centre, pretože ich považuje za nekalé, okrem iného z hľadiska porušenia zákona v dôsledku nesplnenia zákonných požiadaviek, ktoré sa kladú na získanie účinného súhlasu používateľa so spracovaním osobných údajov. Navyše v záverečnom upozornení v prípade hry „Scrabble“ vidí všeobecnú obchodnú podmienku, ktorá neprimerane znevýhodňuje používateľa.

- 7 Žalobca v zásade žiada, aby sa žalovanej uložila povinnosť zdržať sa uvedených praktík voči spotrebiteľom so stálym pobytom v Spolkovej republike Nemecko, a zakázať jej používanie takej zmluvnej podmienky, ako sa používa v súvislosti s hrou „Scrabble“.
- 8 Žalobca podal žalobu nezávisle od konkrétneho porušenia práv na ochranu údajov dotknutej osoby a bez jej poverenia.
- 9 Landgericht (krajinský súd, Nemecko) vydal proti žalovanej rozsudok, ktorým vyhovel žalobnému návrhu Odvolanie žalovanej nebolo úspešné. Svojim opravným prostriedkom „Revision“, ktorý žalobca navrhuje zamietnuť, sa žalovaná aj naďalej domáha zamietnutia žaloby.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 10 Odvolací súd považoval žalobné návrhy za dôvodné. Pre úspech opravného prostriedku „Revision“ je preto rozhodujúce, či odvolací senát správne právne posúdil otázku prípustnosti žaloby.
- 11 Pri skúmaní prípustnosti žaloby vzniká otázka výkladu nariadenia 2016/679. Je otáznne, či oprávnené subjekty, za ktoré sa v spornom prípade považuje aj žalujúce spotrebiteľské združenie, môžu po nadobudnutí účinnosti nariadenia 2016/679 v súlade s § 8 ods. 3 bodom 3 UWG a § 3 ods. 1 prvou vetou bodom 1 UKlaG podať žalobu na civilné súdy pre porušenie ustanovení uvedeného nariadenia nezávisle od konkrétneho porušenia práv jednotlivých dotknutých osôb a bez poverenia dotknutej osoby z hľadiska protizákonného postupu podľa § 3a UWG, porušenia zákona o ochrane spotrebiteľov v zmysle § 2 ods. 2 prvej vety bodu 11 UKlaG alebo z dôvodu použitia neúčinných všeobecných obchodných podmienok podľa § 1 UKlaG.
- 12 Žalobné návrhy založené na porušení § 13 ods. 1 TMG boli pred nadobudnutím účinnosti nariadenia 2016/679 prípustné a dôvodné.
- 13 Podľa § 13 ods. 1 prvej vety prvej časti TMG je poskytovateľ služieb povinný informovať používateľa pri začatí používania služieb o druhu, rozsahu a účele získavania a použitia osobných údajov všeobecne zrozumiteľným spôsobom, ak už predtým nebol príslušným spôsobom poučený. Odvolací súd správne právne posúdil tú skutočnosť, že spochybňované informácie uvádzané v žalobnom návrhu, ktoré boli dostupné v rámci aplikačného centra nezodpovedajú týmto požiadavkám a žaloba je preto v tomto rozsahu dôvodná.
- 14 Porušením informačných povinností vyplývajúcich z § 13 ods. 1 prvej časti prvej vety TMG porušila žalovaná § 3a UWG a § 2 ods. 2 prvú vetu bod 11 UKlaG. Odvolací súd správne konštatoval, že sporné ustanovenia v tomto konaní sú v zmysle § 13 TMG pravidlami trhového správania podľa § 3a UWG. V tejto súvislosti ide navyše o ustanovenia, ktoré v zmysle § 2 ods. 2 prvej vety bodu 11 písm. a) UKlaG upravujú prípustnosť získavania alebo používania osobných

údajov spotrebiteľa podnikateľom, ktoré boli získané, spracované alebo použité na reklamné účely. Odvolací súd sa okrem toho správne domnieval, že uplatneniu nemeckej právnej úpravy v oblasti ochrany osobných údajov nebráni tá skutočnosť, že má žalovaná svoje sídlo v Írsku. Súdny vor Európskej únie vo svojom rozsudku z 5. júna 2018, Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein (C-210/16, EU:2018:388, bod 55), v súvislosti so sporným vzťahom v tejto veci medzi žalovanou so sídlom v Írsku, ktorá je zodpovedná za spracovanie relevantných údajov v tejto veci k jej sesterskej spoločnosti so sídlom v Nemecku, ktorá je zodpovedná výlučne za podporu predaja a reklamy v Nemecku rozhodol, že nemecká sesterská spoločnosť sa má považovať za prevádzkareň v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) smernice 95/46/ES.

- 15 Žalovaná navyše v dôsledku porušenia informačných povinností v oblasti ochrany osobných údajov, ktoré boli relevantné v spornom prípade, použila neúčinnú všeobecnú obchodnú podmienku v zmysle § 1 UKlaG. Aj v tomto ohľade je žaloba pôvodne opodstatnená.

Problematika prípustnosti žaloby

- 16 Žaloba bola pôvodne aj prípustná. Žalobca bol najmä pred nadobudnutím účinnosti nariadenia 2016/679 oprávnený domáhať sa svojich žalobných návrhov podaním žaloby na civilné súdy.
- 17 V súlade s § 8 ods. 3 bodom 3 UWG právo vyplývajúce z § 8 ods. 1 UWG na zdržanie sa nedovolených obchodných praktík v zmysle § 3 UWG patrí oprávneným subjektom, ktoré preukázu, že sú zapísané v zozname oprávnených subjektov podľa § 4 UKlaG. Žalujúce spotrebiteľské združenie je zapísané v zozname oprávnených subjektov podľa § 4 UKlaG. Ako takýto subjekt bol žalobca počas platnosti smernice 95/46/ES oprávnený prostredníctvom žaloby na zdržanie sa protiprávneho konania podľa § 8 ods. 1 a 3 bodu 3 UWG v spojení s § 3 ods. 1, § 3a UWG namietat zásahy do práva na ochranu údajov (v tomto konaní: článok 10 písm. a) smernice 95/46/ES, § 13 ods. 1 prvá veta prvá časť vety TMG) z hľadiska protizákonného konania ako nedovolennej obchodnej praktiky (pozri rozsudok Súdneho dvora z 29. júla 2019, Fashion ID, C-40/17, EU:2019:629, bod 63).
- 18 Právo žalobcu žiadať o zdržanie sa protiprávneho konania vyplývalo okrem iného aj z § 3 ods. 1 prvej vety bodu 1 UKlaG. Podľa tohto ustanovenia sú oprávnené subjekty v zmysle tohto ustanovenia oprávnené uplatniť si svoje právo na zdržanie sa protiprávneho konania spočívajúceho v porušení zákonov na ochranu spotrebiteľa, ku ktorým patria aj ustanovenia v zmysle § 2 ods. 2 prvej vety bodu 11 UKlaG upravujúce prípustnosť získavania, spracúvania alebo používania osobných údajov spotrebiteľa podnikateľom na reklamné účely.
- 19 Právo podať žalobný návrh v súvislosti s používaním všeobecných obchodných podmienok vyplýval z § 3 ods. 1 prvej vety bodu 1 UKlaG. V zmysle tohto ustanovenia majú oprávnené subjekty právo podľa § 1 UKlaG domáhať sa

zdržania sa používania neúčinných všeobecných obchodných podmienok v zmysle § 307 Bürgerliche Gesetzbuch (Občiansky zákonník, ďalej len „BGB“). Pred nadobudnutím účinnosti nariadenia 2016/679 si kvalifikované subjekty v zmysle § 3 ods. 1 prvej vety bodu 1 UKlaG, v súčasnosti podľa § 1 UKlaG mohli žalobou na zdržanie sa protiprávneho konania uplatňovať nároky voči osobe používajúcej všeobecné obchodné podmienky, ktoré boli v zmysle § 307 BGB pre rozpor s ustanoveniami na ochranu údajov neúčinné.

- 20 Tento právny stav sa mohol významne zmeniť po nadobudnutí účinnosti nariadenia 2016/679.
- 21 Žalobné návrhy sú dôvodné aj po nadobudnutí účinnosti nariadenia 2016/679. Ustanovenie § 13 ods. 1 TMG sa však od tohto okamihu viac neuplatní. Relevantné sú v súčasnosti informačné povinnosti vyplývajúce z článkov 12 až 14 nariadenia 2016/679. Žalovaná porušila svoje povinnosti vyplývajúce z článku 12 ods. 1 prvej vety nariadenia 2016/679, poskytnúť dotknutej osobe informácie uvedené v článku 13 ods. 1 písm. c) a e) tohto nariadenia o účeloh spracúvania a totožnosti príjemcu osobných údajov v stručnej, transparentnej, zrozumiteľnej a ľahko dostupnej forme, formulované jasne a jednoducho.
- 22 Pôvodne existujúca aktívna legitímácia žalobcu na podanie žaloby však zanikla v okamihu nadobudnutia účinnosti nariadenia 2016/679, ak by sa na prejudiciálnu otázku malo odpovedať kladne. Na zánik aktívnej legitímácie sa musí prihliadať aj v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ a vedie k neprípustnosti žaloby.

Právo združení podať žalobu týkajúcu sa práva hospodárskej súťaže?

- 23 Je sporné, či sa oprávnené subjekty podľa § 4 UKlaG po nadobudnutí účinnosti nariadenia 2016/679 môžu na základe § 8 ods. 3 bodu 3 UWG odvolávať na ustanovenia o ochrane osobných údajov podľa tohto nariadenia, ktoré sa v zmysle článku 288 ods. 2 prvej vety ZFEÚ považujú za priamo uplatniteľné, z hľadiska protizákonného konania podľa § 3a UWG.
- 24 Jeden z názorov vychádza z predpokladu, že predmetné nariadenie obsahuje vyčerpávajúcu právnú úpravu ustanovení o ochrane údajov upravených v nariadení 2016/679, a preto odmieta právo konkurentov na podanie žaloby v rámci hospodárskej súťaže a pripúšťa aktívnu legitímáciu združení len za podmienok upravených v článku 80 nariadenia.
- 25 Iné názory nepovažujú ustanovenia nariadenia 2016/679 týkajúce sa uplatňovania práva za vyčerpávajúcu právnú úpravu, a preto vychádzajú z predpokladu, že konkurenti, združenia a subjekty uvedené v § 8 ods. 3 UWG si môžu prostredníctvom žaloby aj naďalej uplatniť právo na zdržanie sa protiprávneho konania z hľadiska protizákonného konania v zmysle § 3a UWG.
- 26 Ďalšie názory odmietajú právo konkurentov na podanie žaloby, avšak uznávajú právo združení na podanie žaloby podľa § 3 UKlaG s cieľom namietat' porušenia

podľa § 2 ods. 2 prvej vety bodu 11 UKlaG, ak združenia splňajú predpoklady uvedené v článku 80 ods. 2 nariadenia 2016/679.

- 27 Napokon existuje názor, že nariadenie 2016/679 nezmenilo aktívnu legitímáciu konkurentov podľa § 8 ods. 3 bodu 1 UWG, kým aktívna legitímácia združení existuje len za podmienok upravených v článku 80 nariadenia.
- 28 Zo **znenia** nariadenia 2016/679, konkrétne z ustanovení kapitoly VIII, nemožno vyvodit' aktívnu legitímáciu oprávnených subjektov, ktoré v zmysle § 8 ods. 3 bodu 3 UWG konajú s cieľom zabezpečiť ochranu záujmov spotrebiteľov.
- 29 V článku 80 ods. 1 nariadenia 2016/679 je síce upravená aktívna legitímácia neziskových subjektov, organizácií a združení, ktoré boli riadne zriadené v súlade s právom členského štátu, ktorých ciele podľa stanov sú vo verejnom záujme a ktoré pôsobia v oblasti ochrany práv a slobôd dotknutých osôb, pokiaľ ide o ochranu iných osobných údajov. Podmienkou však je, aby neziskový subjekt, organizácia alebo združenie boli poverené dotknutou osobou, v ktorej mene uplatňujú práva v zmysle článkov 77, 78 a 79 nariadenia a právo na náhradu škody v súlade s článkom 82 nariadenia, ak to umožňuje právo členského štátu.
- 30 V prípade spornej aktívnej legitímácie podľa § 8 ods. 3 UWG v tomto konaní nejde o takýto typ žaloby podanej na základe poverenia a v mene dotknutej osoby za účelom uplatnenia jej osobných práv. Toto ustanovenie upravuje skôr aktívnu legitímáciu združenia vyplývajúcu z jeho vlastných práv, ktorá v súvislosti so skutkovou podstatou protizákonného konania podľa § 3a umožňuje stíhanie porušení ustanovení nariadenia 2016/679, ktoré je z právneho hľadiska objektívne, nezávisí od porušenia konkrétnych práv jednotlivých dotknutých osôb, ani od ich poverenia.
- 31 Aktívna legitímácia združenia týkajúca sa objektívneho uplatňovania práva na ochranu údajov je upravená aj v článku 80 ods. 2 nariadenia 2016/679. Podľa tohto ustanovenia môžu totiž členské štáty stanoviť, že akýkoľvek subjekt, organizácia alebo združenie uvedené v odseku 1 tohto článku má v tomto členskom štáte nezávisle od poverenia dotknutej osoby právo podať sťažnosť dotknutému dozornému orgánu, ktorý je príslušný podľa článku 77 nariadenia a uplatňovať práva uvedené v článkoch 78 a 79. Okrem toho sa však vyžaduje, aby v dôsledku spracúvania došlo k porušeniu práv dotknutej osoby uvedených v tomto nariadení. Ani zo znenia ustanovenia článku 80 ods. 2 nariadenia 2016/679 teda nemožno vyvodit' aktívnu legitímáciu združení, na základe ktorej by tak, ako v spornom prípade podľa § 3a, § 8 ods. 3 bodu 3 UWG, bolo možné namietat' objektívny zásah do subjektívnych práv konkrétnej dotknutej osoby na ochranu údajov. Takýto záver vyplýva aj z druhej vety odôvodnenia 142 nariadenia 2016/679, ktoré požiadavku porušenia práv dotknutej osoby uvádza ako podmienku aktívnej legitímácie združenia, ktorá nezávisí od poverenia osoby.
- 32 Prípustnosť aktívnej legitímácie združenia nemožno založit' ani na článku 84 ods. 1 nariadenia 2016/679, v zmysle ktorého členské štáty stanovujú pravidlá pre

iné sankcie za porušenie tohto nariadenia a prijímú všetky opatrenia na zabezpečenie ich vykonávania. Aktívna legitímácia združenia, akú upravuje § 8 ods. 3 UWG nemôže s ohľadom na systematiku nariadenia 2016/679 predstavovať sankciu už len z toho dôvodu, že normotvorca Únie v kapitole VIII nariadenia výslovne rozlišuje medzi opravnými prostriedkami, zodpovednosťou a sankciou a zo vzťahu medzi článkami 84, 83 a odôvodneniami 148 až 152 nariadenia vyplýva, že v prípade sankcií v zmysle článku 84 nariadenia ide o správne a trestnoprávne sankcie za porušenia.

- 33 Na základe výkladu zohľadňujúceho **systematické súvislosti** nariadenia (EÚ) 2016/679 nemožno jednoznačne určiť, či normotvorca Únie týmto nariadením harmonizoval len ustanovenia o ochrane osobných údajov, alebo aj výkon takýchto existujúcich práv.
- 34 Nariadenie 2016/679 dozorným orgánom v zmysle článku 51 ods. 1, článku 4 bodu 2 nariadenia priznáva rozsiahle dozorné právomoci, ako aj vyšetrovacie a nápravné právomoci. Na základe uvedeného by bolo možné dospieť k záveru, že normotvorca Únie v zásade vychádza z výkonu ustanovení upravených v nariadení dozornými orgánmi. Doložka o voľnej úvahe týkajúca sa právnej úpravy aktívnej legitímácie združení podľa článku 80 ods. 2 nariadenia 2016/679 by mohla s ohľadom na takúto rozsiahlu právnu úpravu povinností a právomocí dozorných orgánov predstavovať ustanovenie o výnimke. Z tohto hľadiska vyvoláva extenzívny výklad úvodného ustanovenia článku 80 ods. 2 nariadenia 2016/679 pochybnosti bez ohľadu na požiadavku „práv dotknutej osoby“ upravenú v tomto ustanovení.
- 35 V tomto ohľade vychádza aj generálny advokát (návrhy generálneho advokáta Bobeka v konaní z 18. decembra 2018, Fashion ID, C-40/17, EU:2018:1039, bod 47) z predpokladu, že po prijatí nariadenia 2016/679 nahrádzajúceho smernicu 95/46/ES, ktorá členským štátom ponecháva voľnosť pri výbere spôsobu vykonávania jej ustanovení, možno prijímať vnútroštátne pravidlá, ktorými sa vykonáva nariadenie, len vo výslovne povolených prípadoch.
- 36 Tvrdeniu, že ide o vyčerpávajúcu právnu úpravu, by však mohla odporovať tá skutočnosť, že aj v článku 77 ods. 1, článku 78 ods. 1 a 2 a tiež článku 79 ods. 1 nariadenia 2016/679 sa uvádza slovné spojenie „bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek súdne alebo mimosúdne prostriedky nápravy“ [v článku 77 ods. 1 „bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek iné správne alebo súdne prostriedky nápravy“]. Okrem toho priznáva článok 82 ods. 1 nariadenia 2016/679 každej osobe, ktorá utrpela majetkovú alebo nemajetkovú ujmu v dôsledku porušenia tohto nariadenia právo na náhradu utrpenej škody. Z tejto skutočnosti by bolo možné vyvodiť záver, že nariadenie 2016/679 nevylučuje, aby porušenie ustanovení nariadenia týkajúcich sa právnej úpravy ochrany údajov namietala iná ako dotknutá osoba v zmysle článku 80 ods. 2 nariadenia.
- 37 Ani z **cieľa právnej úpravy** nemožno vyvodiť jednoznačnú odpoveď na prejudiciálnu otázku.

- 38 Vyslovenie záveru, že sa aktívna legitímácia združení v oblasti práva hospodárskej súťaže podľa § 8 ods. 3 bodu 3 UWG aj naďalej považuje za prípustnú, podporuje aj tá skutočnosť, že sa zachovala doplňujúca možnosť presadzovania práv vyplývajúca zo zásady efektivity s cieľom zabezpečiť čo možno najvyššiu úroveň ochrany údajov podľa odôvodnenia 10 nariadenia 2016/679.
- 39 Na druhej strane by prípustnosť takejto aktívnej legitímácie združenia mohla odporovať cieľu harmonizácie, ktorý normotvorca sledoval prijatím nariadenia 2016/679. Vykonávanie ustanovení o ochrane údajov súkromnými osobami, teda na jednej strane konkurentmi a na druhej strane združeniami podnikateľov a spotrebiteľov v zmysle § 8 ods. 3 UWG nad rámec nástrojov upravených v nariadení, by mohlo odporovať sledovanému cieľu.
- 40 Taktiež nemožno vylúčiť, že systém vykonávania nariadenia má medzery v poskytovaní ochrany, ktoré by sa museli vyplniť prostredníctvom prijatia aktívnej legitímácie súkromných osôb v oblasti hospodárskej súťaže v zmysle § 8 ods. 3 UWG. V súlade s článkom 8 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie podlieha dodržiavanie ochrany osobných údajov dohľadu nezávislého orgánu. V tomto ohľade upravuje nariadenie 2016/679 vyčerpávajúcim spôsobom úlohy a právomoci dozorných orgánov. Mohlo by hroziť, že konkurencia medzi výkonom objektívneho práva na ochranu údajov dozornými orgánmi na jednej strane a konaním pred civilnými súdmi na druhej strane by mala za následok zánik rôznych právomocí dozorných orgánov a že by mohla viesť k rozdielom pri vykonávaní práva na ochranu údajov v rámci Európskej únie.

Porušenie ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľov v zmysle § 2 ods. 2 prvej vety bodu 11 UKlaG

- 41 Okrem toho sa musí objasniť, či označené oprávnené subjekty v § 3 ods. 1 prvej vete bode 1 UKlaG majú po nadobudnutí účinnosti nariadenia 2016/679 právo namietat' porušenia ustanovení o ochrane údajov upravené nariadením z hľadiska § 2 ods. 2 prvej vety bodu 11 UKlaG.
- 42 Jeden z názorov predpokladá, že § 2 ods. 2 prvú vetu bod 11 treba považovať za čiastočné prebratie ustanovenia článku 80 ods. 2 nariadenia 2016/679.
- 43 Iný názor vo všeobecnosti odmieta takúto aktívnu legitímáciu. Nie je jasné, či ustanovenia o ochrane údajov zahrnuté v § 2 ods. 2 prvej vete bode 11 UKlaG, ktoré odkazovali na ustanovenia spolkového zákona o ochrane údajov v pôvodnom znení zrušené s účinnosťou od 25. mája 2018, ktoré neboli nahradené obdobnými ustanoveniami v novom znení spolkového zákona o ochrane údajov platnými od vyššie uvedeného okamihu, splňali požiadavky, ktoré právo Únie kladie na zákon o ochrane spotrebiteľa. Právny základ v rámci právnej úpravy Únie v každom prípade netvorí smernica 2009/22/ES o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov.

Používanie neúčinných všeobecných obchodných podmienok podľa § 1 UKlaG

- 44 Napokon vzniká otázka, či má žalobca po nadobudnutí účinnosti nariadenia 2016/679 právo sa vo svojom návrhu, ktorým sa domáha kontroly všeobecných obchodných podmienok, odvolávať na ustanovenia o ochrane údajov upravené nariadením.
- 45 V súlade s § 3 UKlaG majú oprávnené subjekty v súlade s § 1 UKlaG právo domáhať sa zdržania používania neúčinných všeobecných obchodných podmienok podľa § 307 BGB.
- 46 Nemožno jednoznačne odpovedať na otázku, či sú inštitúcie, ktorým § 3 UKlaG priznáva takéto právo, ku ktorým patrí aj žalobca, (ešte) aktívne legitimované na podanie zdržiavacej žaloby namierenej proti používaniu všeobecných obchodných podmienok aj po nadobudnutí účinnosti nariadenia 2016/679, ak sa takéto žaloba zakladá na porušení ustanovení o ochrane údajov upravených v nariadení.
- 47 V tomto ohľade sa zastáva názor, že s ohľadom na cieľ sledovaný nariadením 2016/679, ktorý spočíva v úplnej harmonizácii, sa má predpokladať, že možnosť združení domáhať sa práv podľa článku 80 ods. 2 tohto nariadenia je upravená vyčerpávajúcim spôsobom. Nariadenie 2016/679 ponecháva členským štátom v presne vymedzenom rámci možnosť, aby upravili samostatné právo združení na uplatňovanie práv nezávisle od poverenia. Uplatnenie inštitútov, ku ktorým patrí kontrola obsahu všeobecných obchodných podmienok, sa preto musí na základe nariadenia 2016/679 vylúčiť rovnako ako výkon kontroly v oblasti hospodárskej súťaže s ohľadom na posudzovanie postupov pri spracúvaní osobných údajov. Takéto možnosti uplatňovania práv priznané združeniam nie sú ani potrebné, pretože nemecký zákonodarca má možnosť na základe doložky o voľnej úvahe v článku 80 ods. 2 nariadenia 2016/679 upraviť rozsiahlu aktívnu legitimáciu združení na podanie žalôb resp. sťažností.

Žiadne konkrétne porušenie práv

- 48 Ako už bolo uvedené, zánik aktívnej legitimácie v priebehu konania o opravnom prostriedku „Revision“ odôvodňuje neprípustnosť žaloby. Aktívnu legitimáciu nemožno odôvodniť len tým, že ustanovenia podľa § 3 ods. 1 prvej vety bodoch 1 až 3 UKlaG v spojení s § 1 a § 2 ods. 2 prvou vetou bodom 11 UKlaG treba v rámci konformného výkladu považovať za (vopred uskutočnené) prebratie článku 80 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2016/679.
- 49 Zastáva sa však názor, že združenia sú aktívne legitimované podľa § 3 ods. 1 prvej vety bodov 1 až 3 UKlaG v súvislosti s namietaním porušenia podľa § 2 ods. 2 prvej vety bodu 11 UKlaG, ak by združenia spĺňali požiadavky uvedené v článku 80 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2016/679.
- 50 Takouto argumentáciou však nemožno odôvodniť aktívnu legitimáciu žalobcu v spornom prípade. Aj v tom prípade, ak by sa bolo možné prikloniť k názoru,

ktorý vychádza z (vopred uskutočneného) prebratia článku 80 ods. 2 nariadenia, by sa pre potvrdenie aktívnej legitímácie podľa § 3 ods. 1 prvej vety UKlaG na základe požiadavky konformného výkladu s ohľadom na článok 80 ods. 2 v spojení s odsekom 1 nariadenia 2016/679 vyžadovalo splnenie požiadaviek, ktorými autor nariadenia podmienil prijatie úpravy aktívnej legitímácie združení členskými štátmi. Takéto požiadavky nie sú v tomto konaní splnené: možnosť, ktorú článok 80 ods. 2 nariadenia 2016/679 priznáva členským štátom, aby združeniam poskytli možnosť domáhať sa právnej ochrany, sa totiž vzťahuje len na také prostriedky nápravy, ktorými subjekt, organizácia alebo združenie uplatňuje práva dotknutých osôb v súlade s nariadením v súvislosti s ich spracovaním.

- 51 Tieto podmienky nie sú splnené. Ide síce o namietanie porušenia práv pri spracúvaní osobných údajov v zmysle článku 4 bodu 2 nariadenia. Žalobca však netvrdil, že išlo o porušenie práv dotknutej osoby v zmysle článku 80 ods. 2 nariadenia. Predmetom žalobného návrhu je skôr abstraktná kontrola prezentácie aplikačného centra žalovanou s ohľadom na objektívne právne kritériá ochrany údajov bez toho, aby sa žalobca odvolával na porušenie práv identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby v zmysle článku 4 bodu 1 nariadenia 2016/679.

PRACOVNÝ DOKUMENT